

EUROPEISKA KONVENTET

SEKRETARIATET

RP

Bryssel den 31 maj 2002 (3.6)
(OR. en)

CONV 73/02

NOT

från:	Guiliano Amato
till:	Konventet
Ärende:	Mandat för arbetsgruppen för status som juridisk person

För delegationerna bifogas en not som syftar till att underlätta diskussionerna i arbetsgruppen för status som juridisk person.

Grupp III: "Juridisk person"

Ordförande: Giuliano Amato

"Vilka skulle konsekvenserna bli av ett uttryckligt godkännande av EU som juridisk person?

*Och av en sammanslagning av Europeiska unionens och Europeiska gemenskapens
juridiska personer?*

Kan de bidra till en förenkling av fördragen?"

I. INLEDNING

1. Rapporten från denna arbetsgrupp, som koncentrerar sig på ovanstående frågor, blir relevant för diskussionerna i konventet om vissa mer omfattande punkter som omnämns i Laekenförklaringen, nämligen följande fyra frågor:

- "– Måste åtskillnaden mellan unionen och gemenskaperna ses över?
- Och uppdelningen i tre pelare?
- Hur kan man öka konsekvensen i den europeiska utrikespolitiken?
- Bör unionens representation utåt i internationella forum ytterligare utvidgas?"

2. Avsikten med denna not är att ge en översikt över bakgrunden till detta ämne och de viktigaste frågorna för arbetsgruppen. Vid arbetsgruppens första möte (den 18 juni 2002) kommer ett mer omfattande dokument att stå till förfogande, där de frågor som nu ställs i detta dokument kommer att behandlas i detalj.

II. BAKGRUND

3. Det sägs uttryckligen i vart och ett av de respektive inrättande fördragen att de europeiska gemenskaperna skall vara juridiska personer¹. Artikel 101 första stycket i Euratomfördraget lyder som följer:

¹ Jfr art. 281 i EG-fördraget, art. 6 första stycket i EKSG-fördraget, art. 184 i Euratomfördraget.

"Gemenskapen kan inom ramen för sin kompetens åta sig förpliktelser genom att träffa avtal med tredje land, internationella organisationer eller medborgare i tredje land."

4. I artikel 281 i EG-fördraget sägs följande: *"Gemenskapen skall vara en juridisk person."* Domstolen har tolkat denna bestämmelse som ett erkännande av EG:s yttre kapacitet på alla politikområden som omfattas av dess behörighet¹. Det är ställt utom tvivel att gemenskaperna är juridiska personer, och erkännandet av deras kapacitet att eftersträva sina mål har bekräftats under lång tid.
5. Däremot innehåller inte FEU någon bestämmelse om att unionen skall vara en juridisk person. Unionen inrättades (man skulle kunna säga "uppfanns") i själva verket genom Maastrichtfördraget som en övergripande ram med syftet att omfatta dels de redan existerande gemenskaperna, dels de två nyfödda GUSP och RIF. FEU ställde upp ett antal mål för unionen t.ex. att *"hävda sin identitet i internationella sammanhang (...), stärka skyddet av medlemsstaternas medborgares rättigheter och intressen (...), bevara och utveckla unionen som ett område med frihet, säkerhet och rättvisa, där den fria rörligheten för personer garanteras (...)"* (FEU, artikel 2). För att nå sina mål skall unionen se till att den har de medel som den behöver (FEU, artikel 6.4) och *"ha en gemensam institutionell ram"* (FEU, artikel 3).
6. Efter Maastrichtfördraget lades två förslag fram vid regeringskonferensen 1996 om att det i fördraget skulle infogas en explicit bestämmelse om att unionen skall vara en juridisk person. Enligt det ena förslaget skulle unionens status som juridisk person jämföras med gemenskapernas befintliga status.² Enligt det andra förslaget skulle hela unionen göras till en

¹ Mål 22/70, kommissionen mot rådet, (AETR [1971] Rec. 263, punkt 14.

² Se "Unionen som juridisk person", text som lades fram av det irländska ordförandeskapet för Europeiska rådet i Dublin i december 1996 (dok. CONF 2500/96).

enda juridisk person, och gemenskapernas juridiska personer skulle gå upp i denna¹. Inget av dessa förslag antogs, men genom Amsterdamfördraget infördes en ny bestämmelse, artikel 24 i FEU².

7. I doktrinen har denna bestämmelse tolkats på olika sätt. Enligt vissa skribenter blir unionen genom denna bestämmelse implicit en juridisk person genom att den tillerkänns kapacitet att ingå internationella avtal som omfattas av avdelning V eller avdelning VI.³ Andra menar att denna bestämmelse endast föreskriver ett förenklat förfarande som gör det möjligt att använda fördragets institutionella maskineri i syfte att förhandla och på medlemsstaternas vägnar ingå internationella avtal där medlemsstaterna, och inte unionen, blir parter⁴.
8. När det gäller tolkningen av artikel 24 i FEU mot bakgrund av senare praxis kan det vara värt att notera att unionen hittills har ingått två internationella avtal (båda grundade på artikel 24) med Förbundsrepubliken Jugoslavien om den verksamhet som skall utövas av Europeiska unionens övervakningsmission i Förbundsrepubliken Jugoslavien⁵. I de rådsbeslut som gäller ingåendet av dessa avtal, står: "*Rådets ordförande bemyndigas härmed att utse den person som skall ha rätt att underteckna överenskommelsen **med bindande verkan för Europeiska unionen.***"

¹ Se förslaget det nederländska ordförandeskapet (dok. CONF 2500/96 ADD 1 CAB, 20 mars 1997, s. 47).

² Artikel 24 lyder som följer:

"När det är nödvändigt att ingå ett avtal med en eller flera stater eller internationella organisationer för att genomföra denna avdelning får rådet genom enhälligt beslut bemyndiga ordförandelandet, som om det är lämpligt skall biträdas av kommissionen, att inleda förhandlingar i detta syfte. Sådana avtal skall ingås av rådet genom enhälligt beslut efter rekommendation av ordförandelandet. Ett avtal skall inte vara bindande för en medlemsstat vars företrädare i rådet förklarar att medlemsstaten måste uppfylla vissa krav som följer av dess egna konstitutionella förfaranden; de övriga rådsmedlemmarna kan enas om att avtalet skall gälla provisoriskt för dem. Bestämmelserna i denna artikel skall också gälla frågor som omfattas av avdelning VI."

Denna bestämmelse har ändrats i Nicefördraget.

³ Ett argument för denna tolkning är att befogenheten att bemyndiga inledande av förhandlingar och att ingående avtal uttryckligen skall tillkomma rådet, och inte företrädarna för medlemsstaternas regeringar, församlade i rådet.

⁴ Hänvisningen i andra meningen till möjligheten av nationella ratifikationsförfaranden och till möjligheten av provisorisk tillämpning för rådets övriga medlemmar tas upp som argument för denna konstruktion.

⁵ Hänvisningen i andra meningen till möjligheten av nationella ratifikationsförfaranden och till möjligheten av provisorisk tillämpning för rådets övriga medlemmar tas upp som argument för denna konstruktion.

III. FRÅGOR ATT ÖVERVÄGA

9. Arbetsgruppen kan vilja överväga följande tre frågor i samband med a att explicit göra unionen till juridisk person och b att slå samman unionens och gemenskapernas juridiska personer:
- i) Vad skulle de eventuella följderna bli för den nuvarande avgränsningen av befogenheter och förfaranden?
 - ii) Skulle unionen få möjlighet att agera mer effektivt på det internationella planet?
 - iii) Vad skulle de eventuella följderna bli för unionens status i internationella organisationer?
10. Arbetsgruppen måste också överväga konsekvenserna av explicit status som juridisk person och sammanslagning för frågan om förenkling av fördragen. Arbetsgruppen kanske också vill utreda i vilken mån en sammanslagning skulle gynna förenklingen genom att underlätta antingen en minskning av antalet instrument och förfaranden och/eller en sammanslagning av fördragen.
11. Ledamöterna kommer vid sitt första möte den 18 juni 2002 (15.00–18.30) att få en mer fördjupad version av denna not som mer i detalj tar upp de tekniska frågor som berörs. Vid de två följande mötena (25 juni och 10 juli) skall juridiska experter uttala sig om de berörda frågorna.
-